

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Ereptione, Qualitatibvs Ad Ea Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

211. An præscindendo etiam à concursu, ad beneficia parochialia promovendus semper dignior.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74477)

benia unitas sibi parochiales, vel saltem ubi agitur de Vicaria pro exercitio curæ annexæ ipsimet Ecclesia principali ipsius Monasterii, vel inferioris Prælati omnino exempti?

Respondeo negativè: licet enim ut dictum alibi, jurisdictio diocæsani non concernat materiale talem Ecclesiam exemptorum, in qua animarum cura exercetur, minùsque jurisditionem vel superioritatem personalem exempti exercentis eam in causis non connexis cum dicto exercitio curæ, concernit tamen ipsius diocæsani Clerum ac populum, cum quo cura exercenda; adeoque dum agitur de præficiendo ovibus pastore subordinato, congruum est, ut ipsarum ovium principalis pastor dignoscatur, an ille sit, nec ne, idoneus minister, cui oves custodiendæ & pascendæ committuntur; ac consequenter exemptionis privilegio non obstante, eundem quoque visitare poterit, & inquirere, ac etiam corrigere in iis, quæ hoc munus concernunt. Card. Luc. *loc. cit. n. 36.* Atque ex his patet multò minùs examen & visitationem Episcopi declinari posse ex eo, quòd parochia sita sit in ipsò loco Monasterii, etque pleno jure unita & incorporata, quia unio & incorporatio taliter etiam situata parochiæ intelligitur, salvo jure Episcopi. Layman. *ad c. si electio, de elect. in 6. n. 3. ex Trid. sess. 7. c. 7. junctis declar. S. Congreg. ad c. 3. & 18. sess. 24.* vel etiam, quòd ipsi provisè sint regulares, siquidem generalis regula est, unumquemque approbandum ad curam animarum ab Ordinario, cui quoad hanc curam subjacet. Card. Luc. *ad Trid. d. 11. num. 29. & præcipuè de regul. d. 1. num. 23. & seq. ubi plura præclare de jurisdictione Ordinarij in Regulares, eorumque ab eadem exemptione. Excipe nihilominus parochiales etiam citra unionem aut incorporationem subjectas Prælato regulari non solum exempto, sed etiam in territorio suo exercenti jurisdictionem veluti Episcopalem; tum enim ad eundem non solum instituere, sed & examinare, approbare & visitare pertinet privativè juxta dicta aliàs. Laym. *loc. cit. Less. de jure & just. cap. 41. num. 98.* Quin etiam parochia unita Monasterio in locis, in quibus Abbates, Generales, seu capita Ordinum sedem ordinariam principalem habent, ab Episcopo visitari non debent. Laym. *ad c. sicut. de suppl. negl. pral. n. 10.**

Quæstio 210. An semel approbati, vel etiam per concursum provisè possint denuò ab Episcopo examinari ac suspendi?

Respondeo ad primum: non prohiberi Episcopum, præsertim ex causa, parochum examinaturn & approbatum denuò examini subjicere, atque ita posse curatos, etsi ad unam vel alteram Ecclesiam habiles declarati sint, dum ad aliam Ecclesiam denuò præsentantur, quamvis ea æqualis aut minoris curæ sit, & per accuratorem inquisitionem inhabiles reperiantur, reprobari; siquidem qui idoneus fuit, per seccordiam, aliàmque causam inutilis fieri potest. ita ferè Laym. *ad c. ex literis. de constit. n. 2.* & ita receptum esse ait Card. de Luc. *d. 7. de paroch. n. 6. cum Garc. p. 6. c. 2. nu. 253. & 256. juxta decis. Rota 174. p. 5. recent. n. 15.* approbationem pro una parochiali non suffragari pro altera assequenda, maximè, ubi notabile intervalum inter unum examen & aliud intercedit, cum

tunc desertis studiis per oblivionem effici poterit illiteratus; vel etiam retentâ literaturâ, factâ fuisse mutatio morum ac vitæ in deterius; vel quòd absque ulla mutatione quis habilis esse possit pro una parochia, & non pro altera ob varias facti circumstantias.

2. Respondeo ad secundum, tametsi facilius Vicarii, tam perpetui quàm temporales absque forma concursus propositi, possunt tamen etiam ipsimet curati principales cum dicta solemnitate concursus tanquàm per speciè Doctoratus approbati & promoti ab Ordinario, occasione visitationis, aut etiam extra illam, ex suspitione ab aliquo justo motivo concepta (ad cujus formalem justificationem non tenetur Ordinarius) examinari denuò, & ubi non bene subsisterit, suspendi, donec proficiant, deputando interim iis Vicarium vel Coadjutorem provisionaliter, non autem in titulum. Card. Luc. *ad Trid. d. 32. n. 39. citatq; Idem de paroch. d. 16. n. 6.* plures pro hac responsione Authores. Barbosam *de paroch. p. 1. c. 2. n. 10. & in collectan. ad Trid. sess. 21. c. 6. n. 4.* Gonz. *ad regul. 8. gl. 4. n. 101.* Ricciem *in praxi fori Eccl. decis. 574.* C. de Lugo *de panitentia d. 21. s. 3. §. 2. n. 66.* & insuper n. 2. claram Sacræ Congreg. sententiam submissam de super Episcopo Pampilon. 15. Jan. 1667. quæ, utpote loquens indefinitè, concernat etiam parochos approbatos in formali concursu. Sed & in contrarium frustra adducitur *decis. Rota apud Peniam. 23. p. 3. recent.* siquidem in ea agitur de casu particulari parochi alicujus appellantis, non ab evocatione ad novum examen, sed à gravamine illato circa declarationem, habito in Urbe novo examine, declaratum fuit non subsistere. C. Luc. *ibid. n. 4.* Ac demum Authores contrarium sentientes id ferè velle videntur, non posse Episcopum semel approbatum de novo examinare ad effectum omnimodæ reprobationis cum privatione beneficii, ita ut illud tanquam vacans possit alteri conferri, eò quòd ad hunc effectum necessaria sit formalis justificatio imperitiæ talis, ut etiam cessaret probabilis spes adificendi seu reminiscendi necessaria, quod in praxi deducere est difficile, & hanc eorum sententiam veram esse ait de Luc. *loc. cit. n. 7.* Ad illud tamen etiam quæsitum dicti Episcopi Pampilon, num in actu visitationis possit Episcopus procedere ad dictum examen, quamvis nulla uigere imperitiæ suspicio. S. Congregatio 22. 1668. respondit negativè. Vide C. Luc. *loc. cit. n. 1.*

Quæstio 211. An præscindendo etiam à concursu, ad beneficia parochialia promovendus semper dignior?

1. Respondeo primò: quidquid sit de beneficiis non curatis (de quibus, ut ait Card. de Luca. *de benef. d. 87. n. 3. item d. 89. n. 9.* magis communis, usque recepta & confirmata est sententia, sufficere ad ea promoveri dignos, nisi forè lege aut constitutione aliqua particulari, vel pacto aut juramento cautum aliud, idemque sentit, stabilitque refutando adversariorum rationes, Garc. p. 7. c. 16. n. 17. quem tantisper vide, uti & alios ab eo citatos) ad beneficia habentia curam animarum promovendi digniores, gravis est obligatio. D. Thom. 2. 2. q. 67. a. 2. ad 3. de Lugo. *de jure & just. d. 35. s. 2.* C. de Luc. *loc. cit.* citatque ab eo Gurr. l. 2. q. 99. can. c. 11. Barb. *juris Eccl. l. 1. c. 19. nu. 38.* Garc. *loc. cit.* citatque ab eo Less. *de jure & just.*

l. 2. c. 34. dub. 14. *Rebell. de oblig. Just. p. 1. l. 3. q. 4. n. 11.* & à fortiore quàm plurimi alii idem sentientes indefinitè de beneficiis non curatis, aut saltem de non curatis magni momenti, v. g. Cardinalatu, Decanatu, ut *Rebell. & Less. l. c.* contra alios, quorum sententiam *Dian. p. 2. tr. 15. resol. 40.* non agnoscit absolutè probabilem, *Burchab.* tamen *centur. 1. c. 18.* & *Filiuc.* dicunt non esse improbabilem. Ita ut non tantum, ubi ex statuto, vel etiam ex iustitia, vi pacti expliciti vel impliciti, ut contingit in formalibus concursibus, alteriusve tituli debentur digniori: sed etiam extra hos casus, si ea liberè conferantur digno, prætermisso digniore (saltem, ut limitat *Rebell.* notabiliter digniore, & evidenter cognito digniore) peccetur mortaliter.

2. Idemque non tantum de liberè conferente, sed & de institute, dum nimirum ad idem beneficium præsentantur plures, tenet *Castrop. de benef. d. 2. p. 9.* aliique apud Eundem. Quin & de eligente, postulante, præsentante minus dignum sentit *Less. loc. cit.* consentiunt illi, quo ad patronos Ecclesiasticos *Lamb. de jurep. p. 1. l. 2. quest. 10. d. 3. ad finem,* & plerique alii: dissentiunt verò quo ad patronos laicos *Idem Lambert. Garc. citatque ab eo Bannez. Ledesm. Rodriq. Barb. de off. paroch. cap. 2. num. 102. Dian. Burchab. &c.* consententque probabiliter, non arctari Laicum ad præsentandum digniorem, putantque id ipsum insinuari à Tridentino *citato saepe. cap. 18.* dum ait, debere admitti præsentatum à patrono laico, si is idoneus per examen inveniatur. His consentiunt *Vasq. Covar. & alii,* si patronus est ipse fundator beneficii; vel etiam, ut *Castrop. loc. cit. part. 11. §. 2. num. 10.* si patronus laicus succedat primo fundatori, qui ex propriis bonis fundavit beneficium curatum. Secus, si jus præsentandi habeat ab Ecclesia; censet enim tunc illum teneri præsentare, ut patroni Ecclesiastici. Econtrà absolutè etiam quo ad tales patronos laicos, qui sunt vel fundatores, vel fundatorum successores, teneri omnes præsentare digniorem, valde probabiliter sentiunt de *Lugo, Sanch. Cardenas in crisi 2. diss. 28. num. 39.* eo quòd tales, eo ipso, quòd fundarint beneficium, transulerint sua bona in jus & potestatem Ecclesiæ, congruum sit, ut ipsi eorumque successores præsentent secundum voluntatem & obligationem Ecclesiæ, adeoque non

secus, ac tenetur conferre non nisi digniori, ita & illi præsentare non nisi digniorem.

3. Ac denique idem de resignante censent *Carden. Nav. Vasq. & alii,* nimirum teneri & hunc resignare in digniorem; contrarium tamen probabiliter sentientibus *Barb. Castrop. Dian. Lugo, Lessio;* etli duo postremi non parum inclinent in sententiam primam, dum multò dignior se offert; vel est in promptu, exigente sic amore boni communis. Verum de hoc postremo vide dicta *p. 5.* ubi, quibus resignari, & cum quibus permutari possint beneficia.

4. De cetero ratio responsionis non tam est, (ut cum *Rebello* volunt plures Theologi) quòd beneficia hæc sint bona Ecclesiæ communia, & præmia meritorum, adeoque violetur iustitia distributiva, committaturque acceptio personarum, quæ ex genere suo peccatum est mortale, à quo non excusat, nisi parvitas materiæ, nimirum per respectum ad excessum promovendorum, vel beneficiorum, multòque minus, ut *Soto, Bannez. Aragon. & alii apud Garc. loc. cit. num. 6. & seq.* quòd beneficia hæc sint instituta principaliter in stipendium laborantium in Ecclesia, adeoque violetur iustitia commutativa, dum Elector, seu provisor beneficiorum, utpote non Dominus illorum, sed dispensator tantum & administrator constitutus in bonum Ecclesiæ, ea distribuit & erogat dignis, præteritis dignioribus: habet siquidem hæc ratio etiam locum in beneficiis simplicibus seu non curatis. Hæc, inquam, non tam est ratio, quam quia collator, elector, institutor, præsentator peccet contra fidelitatem ex officio debitam Ecclesiæ, ex qua stante constitutione seu ordinatione, quòd beneficium detur digniori, & magis idoneo, debet ei optimum ministrum providere. Verum hæc paucis, & veluti ex incidente dicta ad hanc quæstion, sufficienter, accuratius & fusius de ea agentes vide *AA. supra citatos n. 1. & inter ceteros Garc. cit.*

c. 16. p. 7.

* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *

